

Oslo, 17. november 2025

Sex og samfunns innspill til Prop. 1 S (2025-2026) Statsbudsjettet 2026 (kapitler fordelt utdannings- og forskningskomiteen)

Sex og samfunn ønsker å gi innspill til Prop. 1 S (2025-2026) Statsbudsjettet 2026 (kapitler fordelt til utdannings- og forskningskomiteen).

Om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største fagsenter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi har i over 50 år jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester på feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse.

I 2024 var vi i kontakt med om lag 40 000 unge gjennom vår poliklinikk, vår chat-tjeneste og seksualitetsundervisningen vi holder for 9. trinn i Oslo. I tillegg holder vi kurs og undervisning for helsepersonell og studenter innen helsefag over hele landet.

Vårt innspill

Sex og samfunn ønsker å gi innspill til Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringa og Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa, hvor vi etterlyser tiltak for å sikre bedre seksualitetsundervisning.

Sex og samfunn holder, på oppdrag av Oslo kommune, seksualitetsundervisning for alle 9. klassinger i Osloskolen. Tilbudet er obligatorisk og og hvert år underviser vi om lag 230 klasser. Mandag-torsdag hele skoleåret drar 2-3 undervisere fra Sex og samfunn ut til ungdomsskoler i hele Oslo. Her holder vi undervisning for spente, nysgjerrige og litt flau ungdommer. Vår undervisning har en positiv tilnærming til seksualitet og legger vekt på selvbestemmelse og helsefremmende atferd. Seksuell trivsel, prevensjon, seksuelt overførbare infeksjoner, identitet, anatomi, grenser og respekt for mangfold er blant temaene som vi snakker med elevene om.

Evaluerings av Kunnskapsløftet 2020

I 2025 er det 5 år siden Kunnskapsløftet 2020 hvor vi fikk nye kompetansemål. Nå mener vi det er på tide med en evaluering. Dette foreslo også Voldtekstutvalget i sin NOU, hvor de skriver at "seksualitetsundervisningen må inngå tydelig i den planlagte evalueringen av de nye læreplanene, for å innhente kunnskap om potensielle forbedringspunkter".

Hvordan står det til med seksualitetsundervisningen i skolen? Gir de nye kompetansemålene et grunnlag for at elevene får god undervisning? En evaluering vil gi nyttig innsikt i hva elevene faktisk lærer, og kanskje viktigere: hva de ikke lærer.

Endring i rammeplan for lærerutdanning

Sex og samfunn mener det ikke er tilstrekkelig å endre kompetansemålene i skolen dersom undervisere selv ikke får økt kompetanse i å undervise om seksualitet. Flere undersøkelser viser at lærere selv ikke synes de har nok tilstrekkelig kompetanse og at de skulle ønske de fikk denne

kompetansen i sin utdannelse, blant annet undersøkelser fra Sex og samfunn^{1,2} og fra Redd Barna³.

Det er iverksatt arbeid for å se på rammeplan for barnehage- og lærerutdanning, hvor målet er å gi én felles rammeplan for lærerutdanningen i Norge. Det er viktig at dette tas tak i, men samtidig er Sex og samfunn veldig bekymret for at handlingskompetanse på forebygging og håndtering av bekymring for vold og seksuelle overgrep mot barn **er tatt ut fra rammeplanen**⁴. Dette er et tilbakesteg og vil føre til alvorlige konsekvenser. Til syvende og sist vil det gå ut over barn og unge som ikke får hjelpen de trenger.

Hvem bør involveres i seksualitetsundervisningen?

Lærere og eksterne undervisere har ulike roller som utfyller hverandre i den helhetlige seksualitetsundervisningen som bør gis til alle barn og unge. Eksterne undervisere (som Medisinernes Seksualopplysning, Sex og samfunn, Skeiv Ungdom) har en unik ekspertrolle som fagpersoner og skaper et trygt rom for ungdommene der alt kan spørres om. Med våre fagbakgrunner og erfaringer er vi oppdaterte og har kompetansen til å undervise bredt om teamet, men også muligheten til å gi grundige svar på spesifikke tema. Som ukjent ekstern voksen erfarer vi at elevene synes det er det lettere å snakke temaer som kan være nytt og ukjent for dem, enn å snakke med lærerne sine som de ser hver dag.

Likevel er det viktig å poengtere at lærere spiller en viktig rolle i elevers helhetlige seksualitetsundervisning. Lærerne gjør mye eksterne undervisere ikke kan, nemlig å følge elevene over tid og fange opp utfordringer hos den enkelte eller i elevgruppa. Barn og unge trenger undervisning som følger dem over tid. Elever er positive til både seksualitetsundervisning fra lærere og eksterne: i vår kartlegging⁵ svarte rundt 30 % av elevene oppgir at de ønsker kontaktlærer eller annen lærer skal holde seksualitetsundervisningen, mens 67 % ønsket eksterne undervisere og 74 % ville at helsesykepleier skulle holde undervisningen.

Sex og samfunn mener i tillegg at foreldre og foresatte må bli mer involvert i elevenes seksualitetsundervisning. Nå elever får fritak fra undervisning om kjønn og seksualitet er det foreldrene som har søkt om fritaket. Derfor trenger de å være informert om hva barna deres lærer når undervisningen skal handle om kjønn, seksualitet og kropp, slik at det ikke oppstår misforståelser, rykter og "kampanjer" for å stanse undervisning.

¹ Sex og samfunn (2022): [Seksualitetsundervisning i skolen. En kartlegging av elevers og læreres erfaringer og ønsker.](#)

² Sex og samfunn (2022): [Hva inngår i dagens seksualitetsundervisning? Et dypdykk i innholdet i seksualitetsundervisningen i skolen?](#)

³ Redd Barna (2025): [«For det er noe med at alle bør kunne stå i det.» Læreres perspektiver på helhetlig seksualitetsundervisning i skolen.](#)

⁴ Utdanningsnytt (14.10.25): [Barns trygghet må inn i lærerutdanningen.](#)

⁵ Sex og samfunn (2022): [Seksualitetsundervisning i skolen. En kartlegging av elevers og læreres erfaringer og ønsker.](#)

Ny strategi for seksuell helse

I september lanserte regjeringen sin nye strategi for seksuell helse, God seksuell helse – vårt felles ansvar⁶. Sammen med strategien ble det også lansert en tiltakspakke, hvor et av tiltakene var å «utarbeide kompetansepakke om seksuell helse». I forslag til statsbudsjett⁷ står følgende om dette tiltaket:

Seksualitetsopplæring inngår i temaet folkehelse og livsmestring, og skal gi elevene kompetanse for god helse og livsvalg. Utdanningsdirektoratet og Helsedirektoratet utvikler en nasjonal kompetansepakke som skal støtte skolens arbeid med temaet. Pakken skal bidra til refleksjon og dekke bredden i temaet, inkludert seksualitet, kjønn, grensesetting og relasjoner.

Vi håper komiteen vil følge opp dette tiltaket. Vi vet samtidig at det ikke er tilstrekkelig å utvikle en kompetansepakke, det trengs tydelig forankring både hos skoleledelsen og også fra utdanningsmyndighetene. Dette sier lærere Redd Barna har snakket med⁸, som er grunnlaget for følgende anbefalinger:

- *Skoleledelsen må selv være tydelig, stille tydelige krav til at alle elever får helhetlig seksualitetsundervisning, samt sørge for tid til samarbeid og at nødvendige ressurser er tilgjengelige.*
- *Utdanningsmyndighetene må være tydelige, stille tydelige krav til at alle elever får helhetlig seksualitetsundervisning*

Avslutningsvis

Sex og samfunn håper komiteen vil følge opp punktene i vårt innspill, særlig vil vi trekke frem:

- ny rammeplan for barnehage- og lærerutdanning
- kompetansepakke om seksuell helse

Sex og samfunn bistår gjerne med mer informasjon dersom komiteen ønsker dette.

Med vennlig hilsen

Louise Gabrielsen

Prosjektleder seksualitetsundervisning

Anneli Rønes

Leder for kommunikasjon og politikk

⁶ Helse- og omsorgsdepartementet (2025): [God seksuell helse – vårt felles ansvar: Strategi for seksuell helse.](#)

⁷ Helse- og omsorgsdepartementet (2025): [Prop. 1 S \(2025-2026\) Proposisjon til Stortinget \(forslag til stortingsvedtak\)](#): s. 213.

⁸ Redd Barna (2025): [«For det er noe med at alle bør kunne stå i det.» Læreres perspektiver på helhetlig seksualitetsundervisning i skolen.](#)